

NÜFUS ÖZELLİKLERİ ve NÜFUS SAYIMLARI

Belirli bir zamanda ve sınırları belirli bir alanda yaşayan insan sayısına **nüfus** denir.

Demografi (Nüfus Bilimi): Nüfusun yapısını, durumunu, dinamik özelliklerini inceleyen bilim dalıdır.

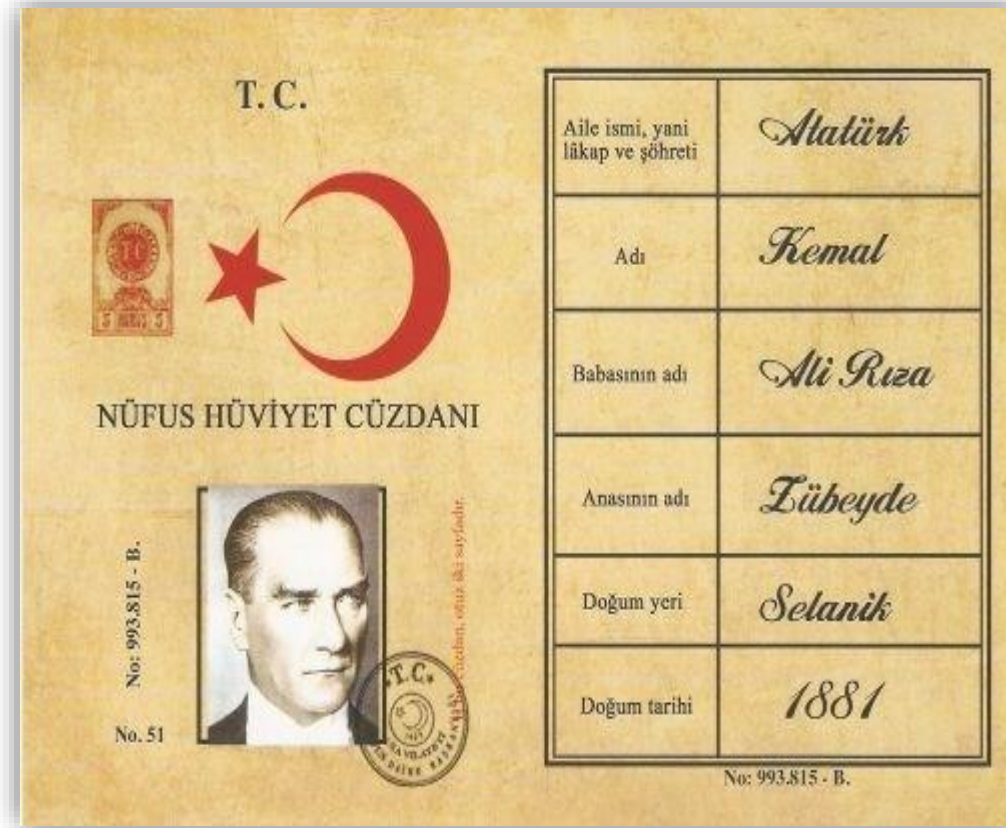
NÜFUS SAYIMI

Demografik, sosyal ve ekonomik verilerin toplanması, değerlendirilmesi ve analiz edilmesine **nüfus sayımı** denir.

Dünyada bilinen ilk nüfus sayımları
Çin, Sümer ve Mısır toplumlarında
(MÖ 3000-2750) tahsil edilecek vergi miktarını ve orduya alınacak asker sayısını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Dünyada ilk modern nüfus sayımı
18. yüzyılda İskandinav ülkelerinde
(1749 **İsveç**) yapılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde ilk nüfus sayımı 1831 yılında II. Mahmut döneminde vergi ve asker yükümlülerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk resmî nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır.

Günümüzde ülkemizdeki nüfus sayımlarını Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) yapmaktadır.

NÜFUS SAYIM YÖNTEMLERİ

De Facto

İnsanların sayım gününde buldukları yerin nüfusuna eklenmesine dayalı olarak gerçekleşen yöntemdir.

De Jure

Nüfus sayımının sürekli ikamet adresinin esas alınmasına dayalı olarak gerçekleşen yöntemdir.

NÜFUSUN ÖZELLİKLERİ

Cinsiyet
Yapısı

Ortalama
Yaşam
Süresi

Yaş
Grubu

Okuryazar
Oranı

Doğum ve
Ölüm
Oranları

Nüfus
Artış
Oranı

Şehir ve
Kır
Nüfusu

Çalışanların
Sektörlere
Dağılımı

Cinsiyet Yapısı

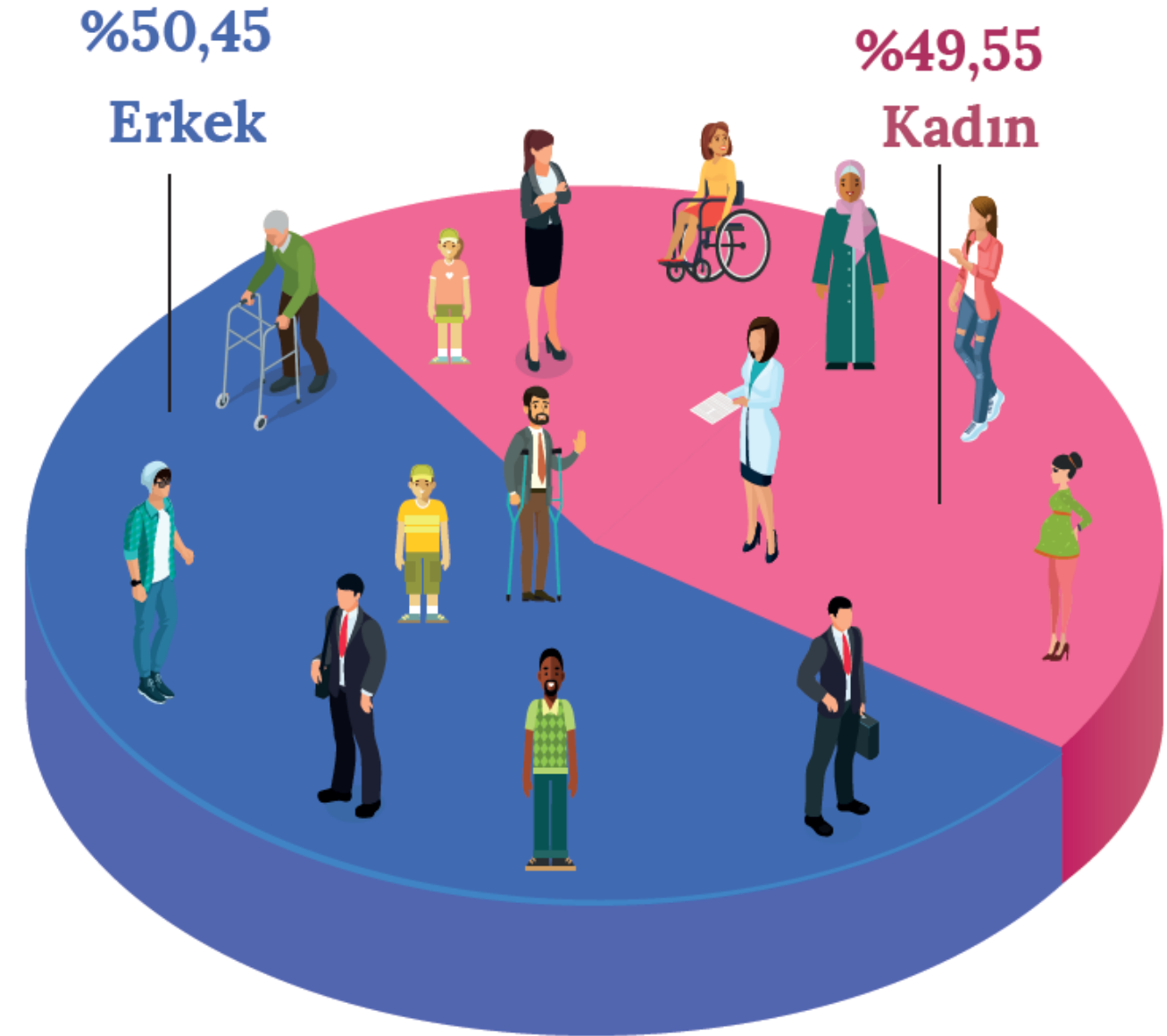
Cinsiyet yapısı, en genel anlamıyla nüfusun kadın ve erkek nüfus olarak dağılımıdır.

Dünya Nüfusunun Cinsiyet Yapısı

 %50,45 Erkek

 %49,55 Kadın

Not: Göç olayına genelde erkekler katıldığı için göç veren yerlerde kadın nüfus, göç alan yerlerde ise erkek nüfus oranının fazla olma ihtimali yüksektir.

Dünya nüfusunun cinsiyet oranı
(Dünya Bankası, 2015)

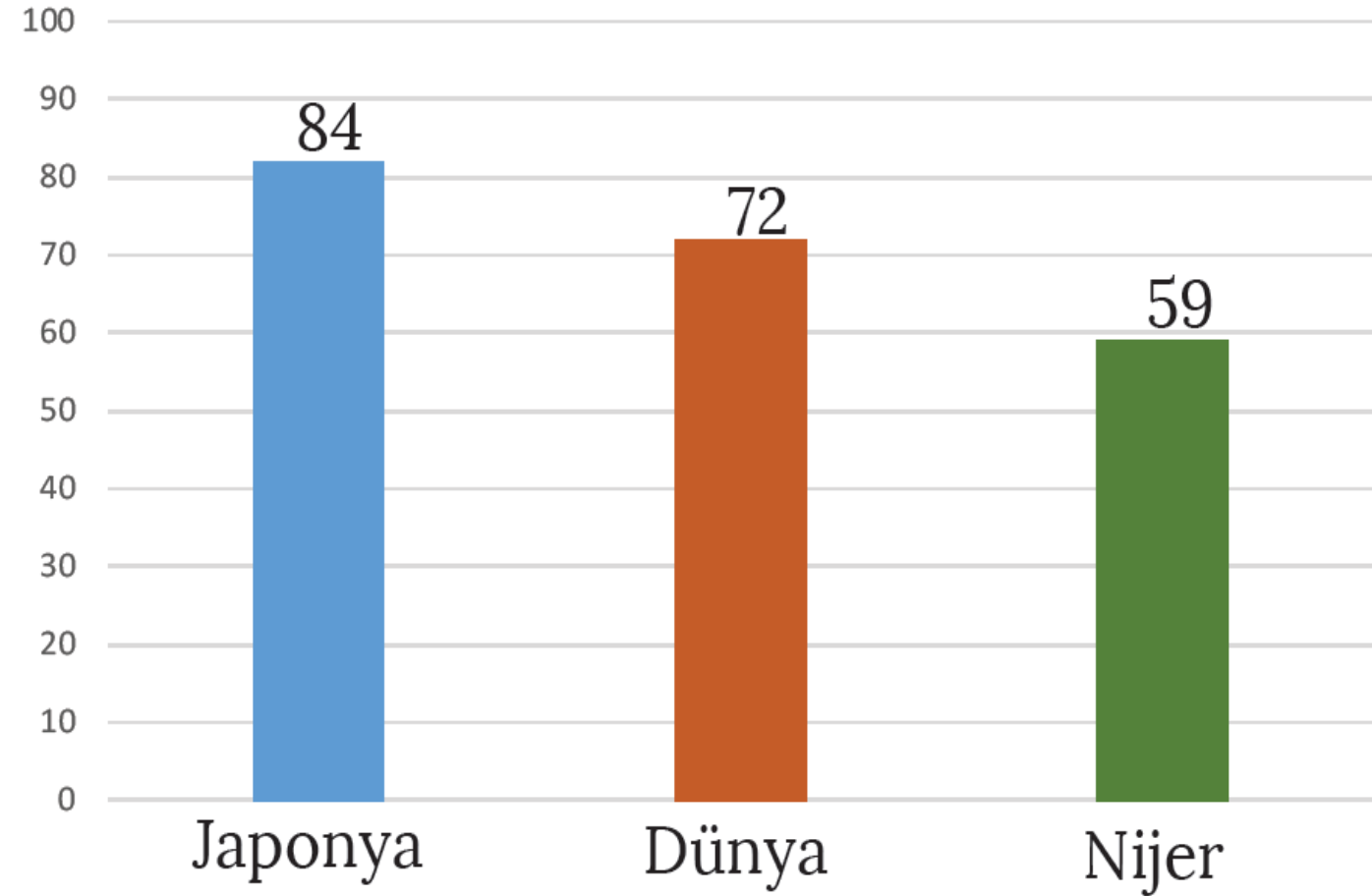
Ortalama Yaşam Süresi

Ortalama yaşam süresi, ülkelerin sağıktaki seviyeleri ile doğrudan ilişkili ve gelişmişliğin göstergelerinden biridir.

Dünyadaki ortalama yaşam süresi 72 yıldır.

Gelişmiş bir ülke olan Japonya'da ortalama yaşam süresinin 84 yıl, az gelişmiş bir ülke olan Nijer'de ise 59 yıl olduğu görülmektedir.

(Yaşam Süresi)

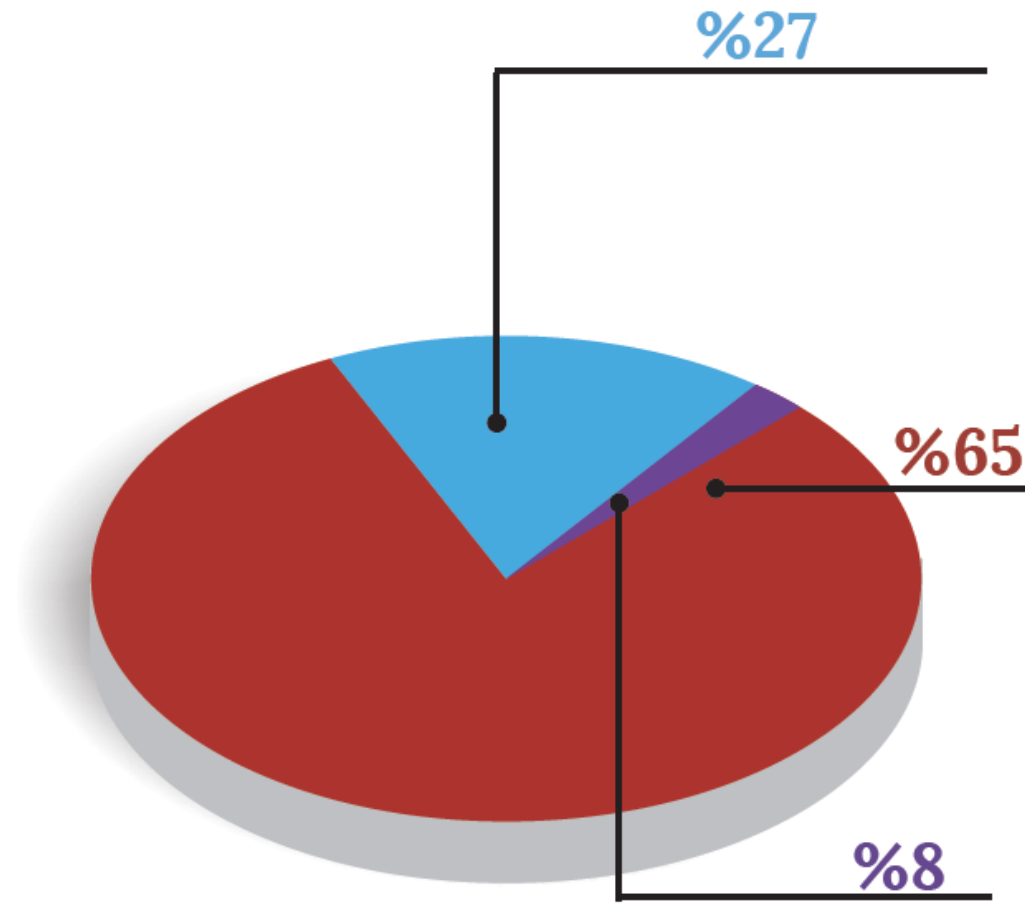
Ortalama yaşam süreleri
(Dünya Bankası,)

Nüfusun Yaş Gruplarına Dağılımı

Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı üç gruba ayrılır:

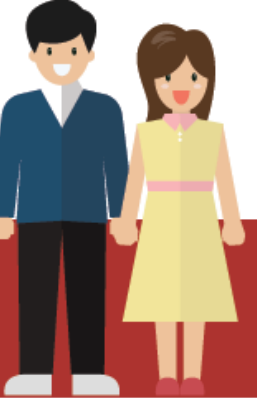
- 0-14 Yaş **Çocuk Nüfus**
- 15-64 Yaş **Yetişkin Nüfus**
- 65+ Yaş **Yaşlı Nüfus**

0-14 yaş

15-64 yaş

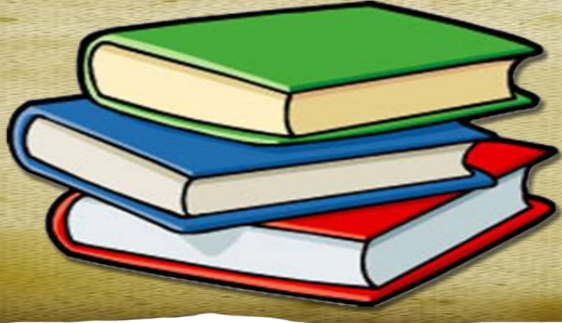

65+ yaş

Dünya nüfusunun yaş gruplarına dağılımı

(Dünya Bankası)

BİLGİ NOTU

0-14 yaş aralığındaki nüfus ile 65 yaş üzeri nüfusa **bağımlı nüfus** denir. Gelişmiş ülkelerde yaşlı nüfus olarak tabir edilen 65 yaş üzeri nüfus, gelişmemiş ülkelerde ise çocuk nüfus olarak tabir edilen 0-14 yaş grubu oransal olarak fazladır.

Çalışma çağıının dışında kalan nüfusa bağımlı nüfus denir. Bu nüfusun toplam nüfustaki payı ise bağımlı nüfus oranı olarak tanımlanır. Geri kalmış ülkelerde çocuk bağımlı nüfus oranı, gelişmiş ülkelerde ise yaşlı bağımlı nüfus oranı fazladır.

Ülkeler	Yaş grupları (%)			İş gücüne dâhil olmayan nüfus oranı (%)
	0-14	15-64	65+	
K	13,5	64,3	22,2	7,2
L	45	52,5	2,5	28,3
M	18,6	65	16,4	16,8
N	11,2	67	21,8	8
P	44,5	53,1	2,4	29,5

Buna göre, verilen tabloyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Toplam bağımlı nüfus oranı en az N'dedir.
- B) K ve P, benzer gelişmişlik özelliklerine sahiptir.
- C) Çalışan nüfus oranı en fazla L'dedir.
- D) L ve P, farklı gelişmişlik özelliklerine sahiptir.
- E) Toplam bağımlı nüfus oranı en fazla M'dedir.

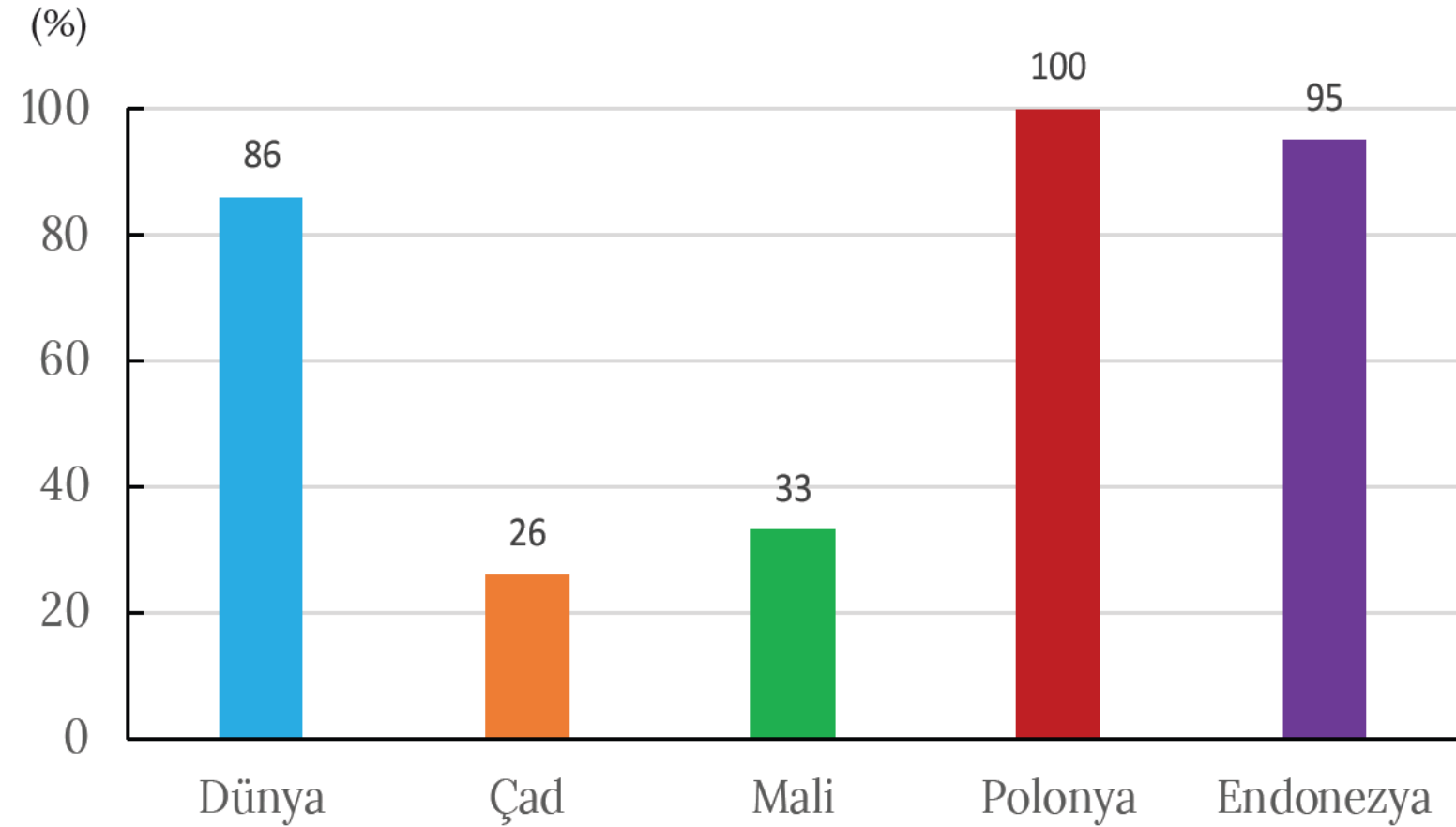

Okuryazar Oranı

Bir ülke nüfusuna ait okuryazar oranının yüksek olması gelişmişlik ölçütleri arasında değerlendirilmektedir. Dolayısıyla günümüzde gelişmiş ülkelere bakıldığında eğitim-öğretim çağındaki nüfusa ait okuryazar oranının oldukça yüksek olduğu görülür.

ABD, Japonya ve Avrupa ülkelerinde okuma yazma oranı %100'e yakınken Mali, Çad, Somali ve Tanzanya gibi ülkelerde ise bu oran %50'nin altına düşmektedir.

Okuma çağındaki nüfusun okuryazarlık oranları
(Dünya Bankası,

Doğum ve Ölüm Oranı

Dünya genelinde bir yıl içinde meydana gelen doğum sayısının toplam nüfusa oranına **doğum oranı** denir. Ölüm sayısının toplam nüfusa oranına ise **ölüm oranı** denir. Gelişmiş ülkelerde doğum ve ölüm oranları azken gelişmemiş ülkelerde bu iki oranın da yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

Dünya Nüfusunun Doğum ve Ölüm Oranları

- ❖ Doğum Oranı ‰19,6
- ❖ Ölüm Oranı ‰7,7

Aşağıdaki tabloda bazı ülkelerin 2015 yılına ait doğum ve ölüm oranları gösterilmiştir. Verilen örnekteki gibi ülkelerin doğal nüfus artış hızlarını hesaplayarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Ülkeler	Doğum Oranı (‰)	Ölüm Oranı (‰)	Doğal Nüfus Artış Hızı (‰)
Liberya	35,8	8,8	27
Japonya	8,4	9,9	- 1,5
İtalya	8,6	10,2	- 1,6
Singapur	9,3	4,7	4,6
Honduras	23	4,8	18,2

Tabloda verilen doğal nüfus artışlarına göre hangi ülkelerin nüfusları azalmaktadır?

Japonya ve İtalya'nın nüfusları azalmaktadır.

Liberya ve Honduras'taki ölüm oranının İtalya ve Japonya'ya göre daha az olması nasıl açıklanabilir?

Liberya ve Honduras'ta ölüm oranlarının İtalya ve Japonya'dan daha az olması son yıllarda sağlık alanında ilerlemeler yaşandığını göstermektedir. Ayrıca Japonya ve İtalya'da nüfusun önemli bir kısmını yaşlılar oluşturduğu için ölüm oranları fazladır.

Tablodaki veriler göz önünde bulundurulduğunda hangi ülkenin diğerlerine göre daha gelişmiş olduğu söylenebilir?

Japonya diğer ülkelere göre daha gelişmiştir.

Nüfus Artış Oranı

Nüfus artış oranı, doğum ve ölüm oranları arasındaki farkı ifade eder. Doğum oranlarının ölüm oranlarından fazla olması nüfusun artmasına, az olması da nüfusun azalmasına neden olmaktadır.

Doğumların ölümlerden fazla olması sonucu meydana gelen nüfus artışına **doğal nüfus artışı** denir.

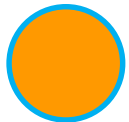
Doğal nüfus artışına ek olarak göçlerin etkisiyle meydana gelen nüfus artışına da **gerçek nüfus artışı** denir.

Yıllık nüfus artış hızı ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre değişmektedir. Gelişmiş ülkelerde nüfus artış hızı düşük iken az gelişmiş ülkelerde nüfus artış hızı yüksektir.

Bir ülkede son on yıl içerisinde genç ve dinamik nüfus oranı, doğal kaynakların tüketimi ve kentleşme hızı artmıştır.

Yukarıdaki bu değişimlere paralel olarak aşağıdakilerden hangisinin de arttığı kesinlikle söylenir?

- A) Kadın nüfus oranının
- B) Tarımla uğraşan nüfusun
- C) Ortalama yaşam süresinin
- D) Nüfus artış hızının
- E) Okuryazar oranının

Bir ülkede, beş yıl arayla yapılan iki nüfus sayımı arasında doğal nüfus artış hızı ortalama ‰-1 olmasına karşın nüfus 43 milyondan 45 milyona çıkmıştır.

Buna göre bu ülkede, iki sayım dönemi arasında nüfusun artmış olması,

I. Komşu bir ülkenin ülkeye bağlanması,

II. Yaşam seviyesinin yükselmesi ve ortalama insan ömrünün uzaması,

III. Çalışmak üzere dışarıdan yetişkin nüfusun gelmesi,

IV. Doğum oranlarının ölüm oranlarına göre artması

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

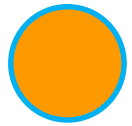
A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) II ve IV

E) III ve IV

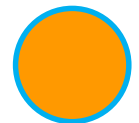

Aşağıdaki tabloda, X ve Y ülkelerinde nüfusun bir yıl içerisindeki doğal ve gerçek artış oranları verilmiştir.

	X ülkesi (‰)	Y ülkesi (‰)
Doğal artış oranı	21	13
Gerçek artış oranı	12	33

Buna göre, X ve Y ülkeleri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) X ülkesinin nüfusu, Y ülkesinden azdır.
- B) Y ülkesinin nüfus yoğunluğu, X ülkesinden fazladır.
- C) X ülkesinde bir yıldaki bebek ölümleri, Y ülkesinden fazladır.
- D) X ülkesinin nüfusu, Y ülkesinden daha hızlı artmıştır.
- E) Y ülkesi, X ülkesinden daha fazla dış göç almıştır.

Nüfus artış hızının yüksek olduğu bir ülke SOMALİ

Özellik	Somali	Almanya
Nüfus miktarı	11 079 000	80 682 000
Kişi başına düşen millî gelir	131 \$	47 966 \$
Doğal nüfus artış hızı	%32,1	%-2,4
Gerçek nüfus artış hızı	%28,6	%2
Ortalama kadın ve erkek ömrü (yıl)	56-53,5	83,1-78,2

Nüfus artış hızının düşük olduğu bir ülke ALMANYA

Nüfus artış hızının yüksek olmasının olumsuz sonuçları

- ❖ Beslenme, sağlık, barınma ve eğitim gibi hizmetlere duyulan ihtiyaç daha fazladır.
- ❖ Devletin demografik yatırımlara ayırdığı pay fazladır.
- ❖ Kişi başına düşen milli gelir azalır.
- ❖ Doğal kaynaklar hızla tükenir.
- ❖ İşsizliğin yükselmesine neden olur.
- ❖ İnsanların göç etmesine sebep olur.

Nüfus artış hızının yüksek olmasının olumlu sonuçları

- ❖ İşçi ücretleri ucuzlar.
- ❖ Mal ve hizmetlere olan talep artar.
- ❖ Genç ve dinamik nüfus fazladır.
- ❖ Ülkenin savunma gücü artar.

Nüfus artış hızının düşük olmasının olumsuz sonuçları

- ❖ Yaşlı nüfus oranı fazladır. Yaşlı ve emekli nüfus oranının fazlalığı ekonomi üzerinde baskı oluşturmaktadır.
- ❖ Genç nüfus oranı azdır.
- ❖ Çalışma çağındaki nüfusun azalması, iş gücü yetersizliğine; bu da ülkenin göç almasına neden olur.

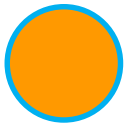
Nüfus artış hızının düşük olmasının olumlu sonuçları

- ❖ Eğitim, sağlık ve ulaşım gibi hizmetler daha kalitelidir.
- ❖ Anne ve bebek ölüm oranları oldukça düşüktür.
- ❖ Ülkede nüfusun temel ihtiyaçları karşılandığı için daha çok sanayi yatırımlarına ağırlık verilir.

- I. Doğum oranı az ve çocuk nüfus oranı çok düşüktür.
- II. Çalışan nüfus oranı fazla ve bağımlı nüfus oranı düşüktür.
- III. Ortalama yaşam süresi kısa ve yaşlı nüfus oranı düşüktür.

Yukarıdakilerden hangileri, gelişmiş bir ülkenin nüfus özellikleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Bir ülkenin 2010 yılına ait nüfus yapısıyla ilgili olarak aşağıda bazı bilgiler verilmiştir.

- Ülkenin toplam nüfusu 73.722.988 kişidir.
- Nüfusun % 51,9'unu erkek, % 48,1'ini kadınlar oluşturmaktadır.
- Nüfusun genç yaş bağımlılık oranı % 58,8'dir.
- Toplam nüfusun % 66,3'ü kırsal kesimde yaşamaktadır.
- Nüfusun artış hızı ‰ 18,9'dur.

Buna göre yukarıdaki bilgilerden kaç bu ülkenin gelişmişlik düzeyinin belirlenmesinde ölçüt olarak kullanılabilir?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

E) 5

Şehir ve Kır Nüfusu

Gelişmiş ülkelerde nüfusun çoğunluğu şehirlerde, az gelişmiş ülkelerde ise kırsal kesimlerde yaşamaktadır.

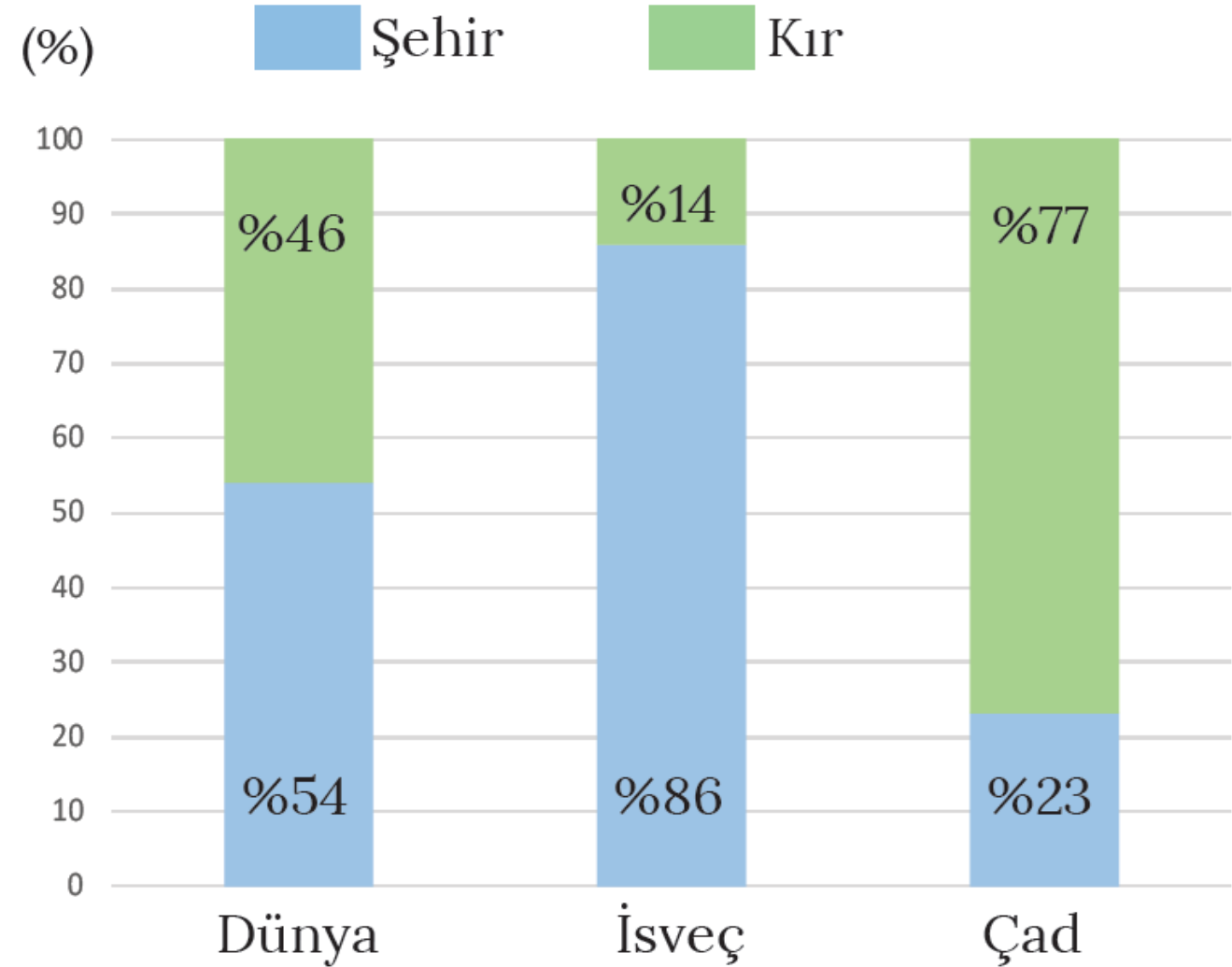
Dünya Nüfusunun Şehir-Kır Oranı (2015)

%54 Şehir

%46 Kır

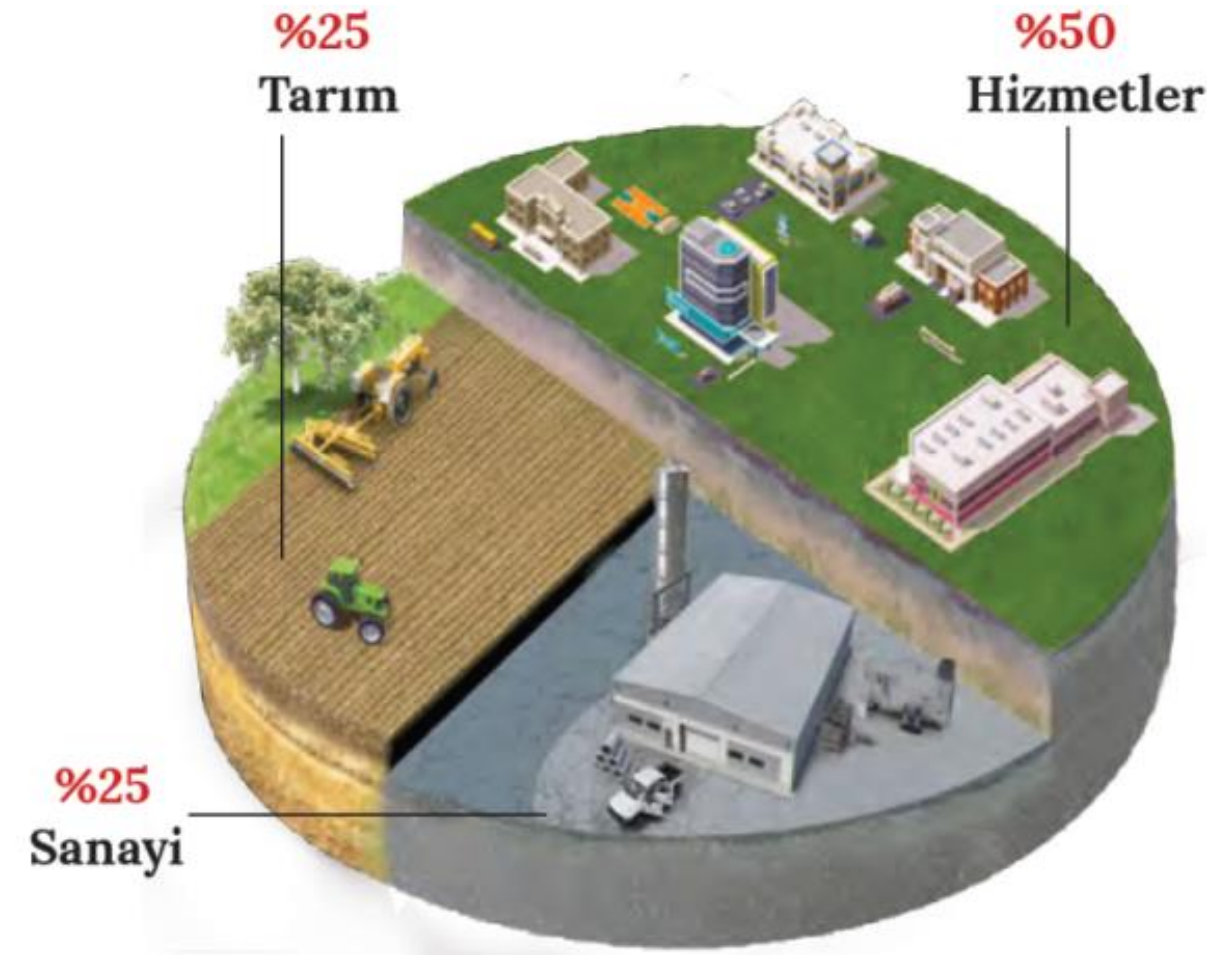

Şehir ve kır nüfusunun dağılımı

(Dünya Bankası,

Aktif Nüfusun Sektörel Dağılımı

Gelişmiş ülkelerde aktif nüfusun büyük bölümü sanayi ve hizmetler sektöründe, gelişmemiş ülkelerde ise tarım sektöründe çalışmaktadır. Dünya geneline bakıldığında aktif nüfusun yaklaşık yarısı hizmetler sektöründe, diğer yarısı da tarım ve sanayi sektörlerinde çalışmaktadır.

Dünyada aktif nüfusun sektörel dağılımı
(Dünya Bankası, 2015)

Aşağıdaki tabloda gelişmişlik seviyeleri farklı olan Somali ve Almanya'ya dair bazı özellikler verilmiştir. Bu özelliklerin hangi ülkeye ait olduğunu karşısındaki kutucuklara (X) işareti koyarak belirtiniz.

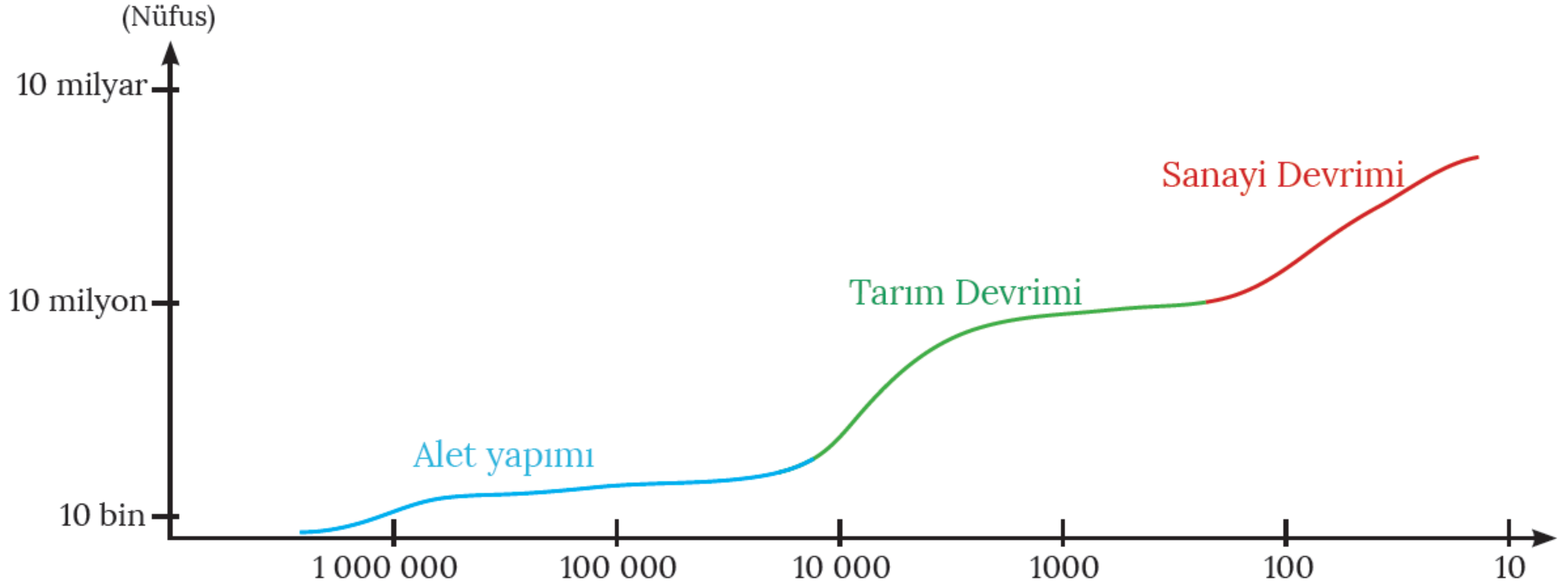
Özellik	Somali	Almanya
Beslenme koşullarının iyi olması		X
Yaşam standartlarının düşük olması	X	
Kişi başına düşen millî gelirin yüksek olması		X
Teknolojiyi daha aktif kullanması		X
Eğitim seviyesinin düşük olması	X	
Genç nüfus oranının fazla olması	X	
Sağlık imkânlarının gelişmemiş olması	X	
Yaşlı nüfus oranının yüksek olması		X
Bebek ölüm oranlarının yüksek olması	X	
Aktif nüfusun daha çok hizmet sektöründe çalışması		X
Ortalama yaşam süresinin kısa olması	X	

DÜNYA NÜFUSUNUN TARİHSEL SÜREÇTEKİ DEĞİŞİMİ

Yıl	Dünya Nüfusu	Nüfus Artış Oranı (%)	İkiye Katlanma Süresi	Ortalama Ömür
MÖ 10 000	86 milyon			20 yıl
0	250 milyon	%0,001	2000 yıl	
1650	500 milyon	%0,05	1650 yıl	
1750	730 milyon	%0,1	700 yıl	35 yıl
1800	900 milyon	%0,3	400 yıl	
1850	1,1 milyar	%0,5	240 yıl	
1900	1,6 milyar	%0,1	140 yıl	45 yıl
1950	2,5 milyar	%1,1	70 yıl	55 yıl
2000	6 milyar	%1,7	41 yıl	65 yıl
2015	7,4 milyar	%1,13	65 yıl	72 yıl

Tarihî süreçte dünya nüfusunun sürekli olarak artış gösterdiği kabul edilmektedir. Ancak bazı dönemlerde bu artışta hızlanma, bazı dönemlerde de yavaşlama olmuştur. Dünya nüfusunda ani artışların olduğu dönemlere sıçrama dönemi denir. Dünya nüfusunda genel olarak **3 ana sıçrama dönemi** yaşanmıştır.

Dünya nüfusunun büyüme eğrisi (Özgür M., 2011)

Günümüzden yıl önce

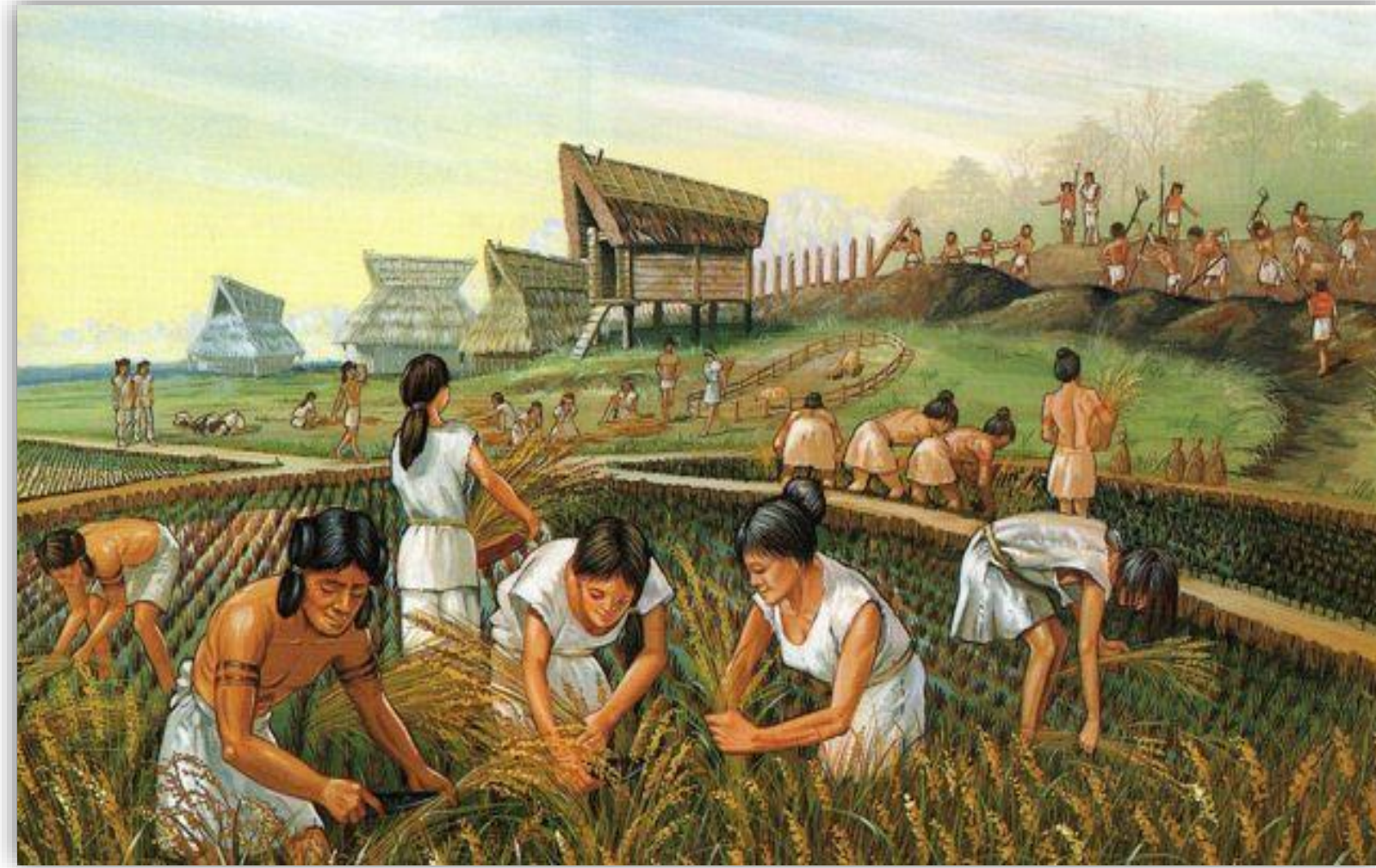
Birinci Sıçrama Dönemi

Yaklaşık **1 milyon yıl önce** insanın çeşitli **aletleri icat etmesiyle** başlamıştır. Geliştirdiği bu aletler sayesinde insan, avcılık yaparak besin ihtiyaçlarını temin etmiş; aynı zamanda vahşi hayvanlardan da korunmuştur. Bu dönemdeki gelişmeler, insan ömrünün uzamasında dolayısıyla nüfus artışına yönelik bir sıçrama döneminin yaşanmasında etkili olmuştur.

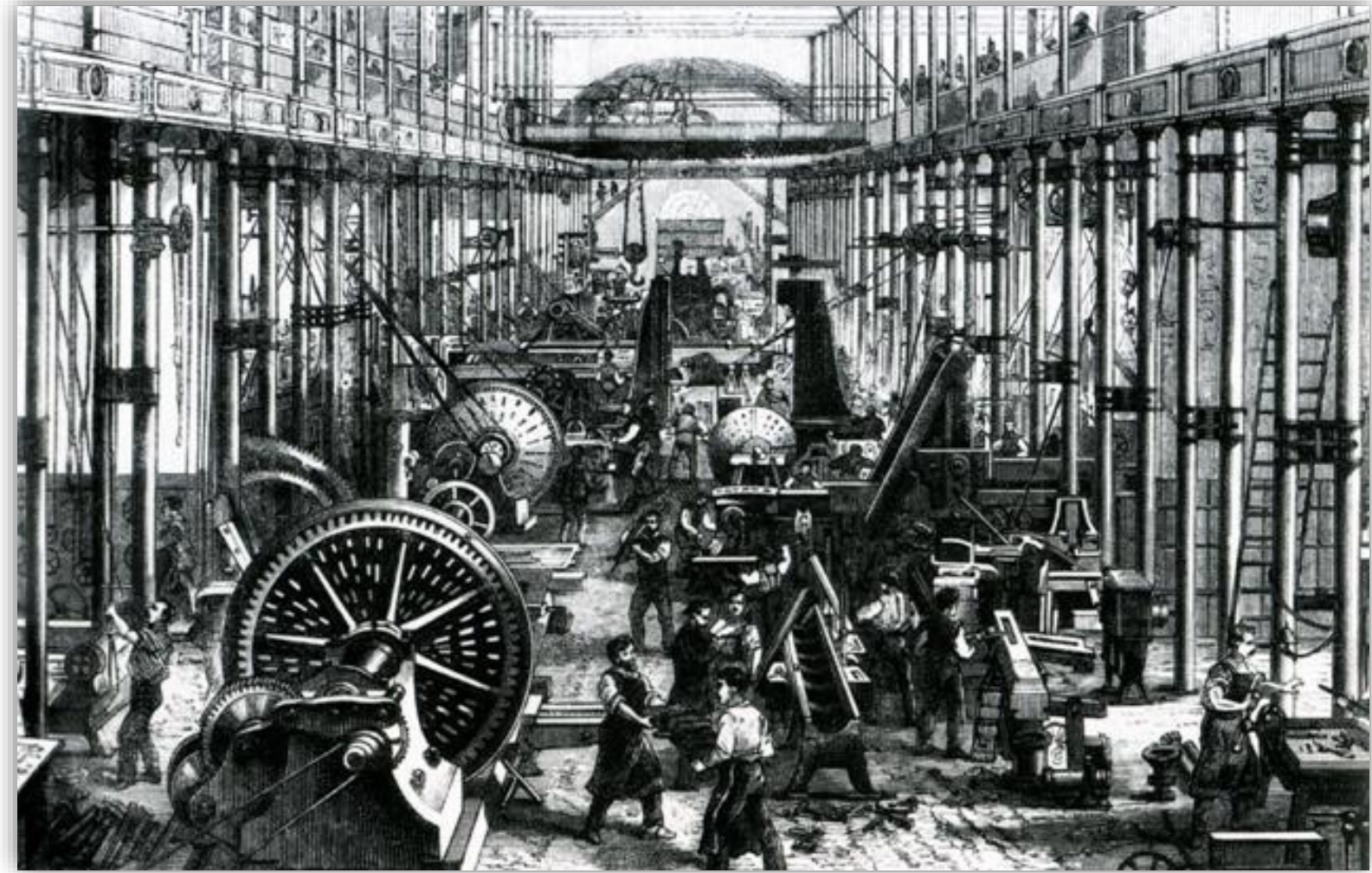
İkinci Sıçrama Dönemi

Yaklaşık 10 000 yıl önce yerleşik hayata geçen insanlar, **hayvanları evcilleştirmiş ve tarımla** uğraşmışlardır. Gıda ihtiyaçlarının yürütülen tarımsal faaliyetlerle karşılandığı bu dönemde daha düzenli beslenme ve hayat şartları oluşmuştur. İnsanların hayat standartlarına olumlu etki yapan bu gelişme ile dünya nüfusunda ikinci sıçrama dönemi yaşanmıştır.

Üçüncü Sıçrama Dönemi

Sanayi Devrimi'yle beraber meydana gelmiştir. Tıpta ilerlemeler sağlanmış, beslenme ve sağlık koşullarının gelişmesiyle insanın yaşam standartları yükselmiştir. Bu durum, nüfusun kayda değer bir artış göstermesini sağlamıştır. İlk olarak Avrupa'da ortaya çıkan Sanayi Devrimi, bu kıtada önemli oranda nüfus artışını da beraberinde getirmiştir.

20. yüzyıl, dünya nüfusunun insanlık tarihindeki en büyük artışına sahne olmuştur. 1900 yılında yaklaşık 1,5 milyar olan dünya nüfusu günümüzde 7,5 milyara ulaşmıştır. Nüfusun gelişim seyrine bağlı olarak yapılan hesaplamalar, dünya nüfusuna ait artış hızının 1970'lerden itibaren düştüğünü göstermektedir. Nüfus artış hızı 1970 itibarıyla yıllık %2'nin üzerinden yavaş yavaş düşmeye başlamış, 2010'da %1 civarında olan bu hızın 2050'ye gelindiğinde ise %0,5 düzeyine düşeceği tahmin edilmektedir. Buna rağmen dünya nüfusu artmaktadır.

Dünya nüfusunun 2030'lara doğru 8 milyara, 2050'de ise 9 milyara ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bir ülkenin gelişmişlik düzeyi hakkında,

I. çalışan nüfusun sektörlere dağılışı,

II. toplam nüfus,

III. nüfus yoğunluğu,

IV. kişi başına düşen ulusal gelir

verilerinden hangilerine dayanarak yorum yapılamaz?

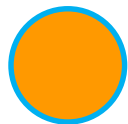
A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) II ve IV

E) III ve IV

Aşağıda, bir ülke nüfusu içerisindeki yaşlı nüfus oranının artışıyla ilgili olarak bazı yargılar verilmiştir.

I. İnsan gücü bakımından ülke savunmasını zayıflatır.

II. Kamunun tasarruf oranını yükseltir.

III. Göçmen işçi ihtiyacını artırır.

IV. Sosyal güvenlik kurumlarının giderini artırır.

Buna göre, yukarıdaki yargılardan hangileri yanlıştır?

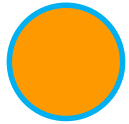
A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) II ve IV

E) III ve IV

ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME

BOŞLUK DOLDURMA

Demografik, sosyal ve ekonomik verilerin toplanması, değerlendirilmesi ve analiz edilmesine .....**nüfus sayımı**..... denir.

0-14 yaş aralığındaki nüfus ile 65 yaş üzeri nüfusa .....**bağımlı**..... nüfus denir.

Dünya nüfusundaki üçüncü sıçrama dönemi .....**Sanayi Devrimi**..... ile meydana gelmiştir.

Nüfusun yapısını, durumunu, dinamik özelliklerini inceleyen bilim dalına .....**Demografi**..... adı verilir.

Doğal nüfus artışına ek olarak göçlerin etkisiyle meydana gelen nüfus artışına .....**gerçek**..... nüfus artışı denir.

DOĞRU-YANLIŞ

İnsanların sayım gününde buldukları yerin nüfusuna eklenmesine dayalı olarak gerçekleşen nüfus sayım yöntemine De Jure denir.

Dünya nüfusunun büyük çoğunluğunu 0-14 yaş arasındaki çocuk nüfus oluşturmaktadır.

Osmanlı Devleti'nde ilk nüfus sayımı 1831 yılında II. Mahmut döneminde yapılmıştır.

Dünya nüfusundaki ilk sıçrama dönemi yaklaşık 1 milyon yıl önce insanın çeşitli aletleri icat etmesiyle başlamıştır.

Genellikle göç veren yerlerde kadın nüfus, göç alan yerlerde ise erkek nüfus oranı daha fazladır.

I. İlk modern nüfus sayımları Çin'de yapılmıştır.

II. Osmanlı Devleti'nde nüfus sayımları vergi ve asker yükümlülerini tespit etmek için yapılmıştır.

III. Tarihsel süreçte nüfus sayımlarının amaçları değişikliğe uğramıştır.

1) Nüfus sayımları ile ilgili olarak yukarıdaki bilgilerden hangileri doğrudur?

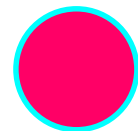
A) Yalnız I

B) Yalnız II

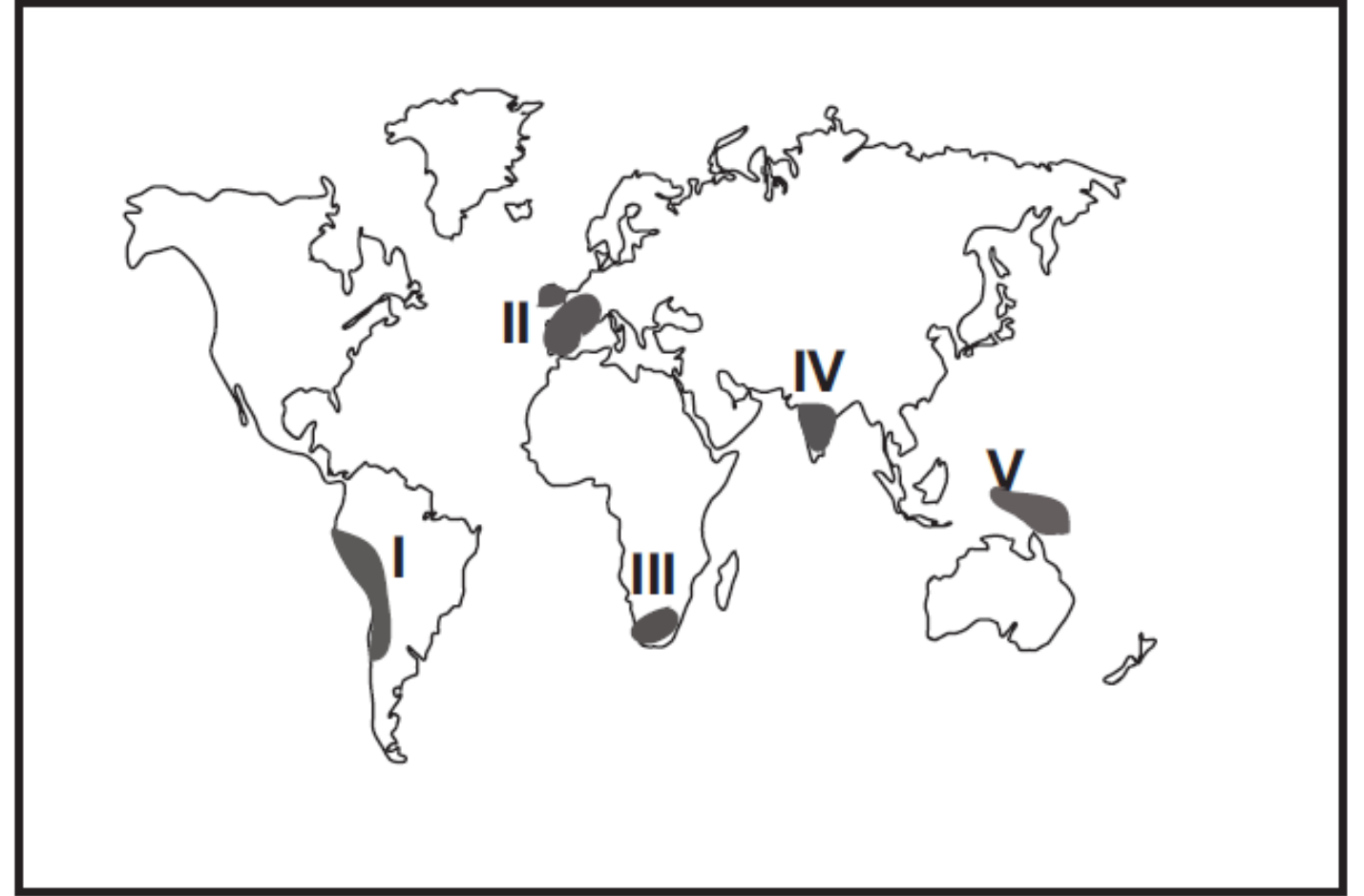
C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

Tarihsel süreç içerisinde Dünya nüfusunun hızlı bir şekilde artış gösterdiği üç dönem bulunmaktadır. Bu dönemlerden üçüncüsü sanayi devriminin gerçekleşmesiyle yaşanmıştır.

2) Yukarıda bahsedilen nüfus artışı haritada numaralandırılarak gösterilen yerlerin hangisinde daha fazla yaşanmıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

3) Aşağıdakilerden hangisi hızlı nüfus artışının olumsuz sonuçlarından biri değildir?

A) Kalkınma hızının düşmesi

B) Mal ve hizmetlere talebin artması

C) Kentlerde konut sıkıntısının yaşanması

D) Kişi başına düşen milli gelirin azalması

E) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin aksaması

4) Aşağıda verilenlerden hangisi gelişmiş ülkelerin nüfus özellikleri arasında gösterilemez?

A) Doğal nüfus artış hızı düşüktür.

B) Ortalama yaşam süresi uzundur.

C) Kent nüfus oranı kır nüfus oranına göre daha fazladır.

D) Tarım sektöründe çalışan nüfus oranı fazladır.

E) Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.

5) Aşağıdakilerden hangisi nüfus sayımının amaçlarından biri değildir?

- A) Mesken tiplerini belirlemek.
- B) Nüfusun eğitim durumunu belirlemek.
- C) Nüfusun cinsiyet dağılımını belirlemek.
- D) Kırsal ve kentsel nüfus oranını belirlemek.
- E) Çalışan nüfusun sektörel dağılımını belirlemek.

KAYNAKLAR

MEB Coğrafya 10
Ders Kitabı, 2018

Yazarlar

Kenan TÜRKEZ
Mutlu KARAKOÇ
Nurullah BALŞEN
Tolga PEKTAŞ
İsmail ÖZDOĞAN

